

Hvem får kreft i urinveiene ?

Kreft i urinveiene er relativt hyppig, mest hos kvinner og menn fra 40 år og oppover. Det er dobbelt så hyppig hos menn som hos kvinner, og det er en lidelse som øker i antall. Svulsten sitter oftest i urinblæren, men kan også sitte i urinlederne og i nyrebekkenet. Sjelden finner vi svulst i urinrøret.

Hva er grunnene til at noen får urinveiskreft ?

Årsakene er mangfoldige, og man mener å ha belegg for at røyking spiller en rolle. Muligens kan metaller i drikkevannet spille en rolle, fordi man enkelte steder kan se en opphopning av urinveissvulster.

Når skal jeg mistenke at jeg har kreft i urinveiene ?

Viktigste symptom er blod i urinen. Som en viktig regel gjelder det at man alltid skal få undersøkt urinveiene hvis man ser blod i urinen. Av og til kan man ved blærekreft ha hyppig vannlatingstrang og svie ved vannlating. Diagnosen stilles ved cystoscopi, hvor man ser inn i blæren med en kikkert, og ved røntgenundersøkelse av de øvre urinveier, nyrer og urinleder. Vi finner samme type vev, urotel, i nyrebekkenet som i urinleder og blære med urinrør. Derfor kan en blæresvulst være spredd over hele dette systemet, av og til med flere svulster.

Er dette en hissig type kreft ?

Denne type svulst kan man leve med i mange år, og ofte viser den ingen tegn på aggressivitet. Den har imidlertid tendens til å komme igjen, slik at noen må til stadighet inn å brenne en liten

blæresvulst for eksempel.

Kan jeg bli frisk fra kreft i urinveiene?

Hvis svulsten til stadighet kommer igjen i blæren, vil man prøve forskjellige typer behandling for å stanse den. Den senere tid har man benyttet en oppløsning med tuberkelbasiller som settes inn i blæren, for å øke blærens eget immunforsvar. Denne behandlingen kan være meget gunstig på utviklingen av en blæresvulst. Ellers går det an å benytte forskjellige typer cellegift inn til blæren.

Pleier denne krefttypen å spre seg til andre deler av kroppen ?

Av og til kan svulsten imidlertid vokse ned i blæremuskelen, og den kan da spre seg. I en slik situasjon er man nødt til å fjerne urinblæren, og lage en kunstig blære f.eks. ved hjelp av tynntarm. Urinen kommer da ut gjennom et lite hull på maven, enten spontant til pose, eller ved at pasienten selv må tappe den med et kateter.

Det er jo kort vei fra urinveiene til nyrene, hva hvis kreften slår seg ned der ?

Når en blæresvulst sprer seg til nyrebekkenet, er det idag vanlig at hele nyren taes ut. En annen type svulst er selve nyresvulsten, kreft i nyrevevet, som også kalles for et hypernefrom. Det er en ondartet svulst, som imidlertid ofte kan bli helbredet ved kirurgisk fjernelse av den syke nyren.

Hvordan oppdager jeg en svulst i urinveiene ?

De viktigste funnene som fører til diagnose er blod i urinen og vedvarende høy senkningsreaksjon (SR) i blodet. Det er vanligvis lite smerter forbundet med en slik svulst.

Blir jeg frisk av behandlingen ?

Behandlingen er kirurgisk, og mange pasienter blir helbredet hvis svulsten ikke har vokset ut i vevet omkring nyren. Dersom man har overlevet det første året etter en slik nyreoperasjon, er sjansene gode for at man er helbredet.